

Notulen van de Ronde in Raadszaal op donderdag 27 augustus 2026

Tijdstip: 19.00 – 21.40 uur

1.1 Herijking en uitbreiding aandelenkapitaal RWM NV (Kubben)

Aanwezig
de voorzitter:
de griffier:

R. Breidenbach
A. Cortlever

de leden

gob:

M.W.C. Claessens

CDA:

P.T.H.M. Henssen

PRO:

D.M.P. Wolfs

Stadspartij:

W.P.H. Paauwe

D66:

E.M. ter Woorst

Forum voor Democratie:

N.P.M. Seldenthuis-Jetten

PVV:

J.G. Kollée

VVD:

F.M.J. Frenken

PIT:

M.M.J.T. Schenk

Lokaal Sittard-Geleen-Born:

-

JA21:

R.L.W. Roso

SP:

R.J.C.A. Bok

het college:

Wethouder Kubben

ambtenaar:

De heer Kerkhof, de heer Roberts

notulen:

I. van Mourik (Notuleerservice Nederland)

De voorzitter opent de vergadering en heet iedereen welkom in de nieuwe raadszaal in de Ligne. Het eerste agendapunt gaat over het raadsvoorstel voor de herijking en uitbreiding van het aandelenkapitaal van RWM NV. Het voorstel houdt in dat de aandeelhoudende gemeenten extra kapitaal beschikbaar stellen voor de aankoop van de grond en de realisatie van de nieuwe huisvesting. De financiële gevolgen worden verwerkt in de derde rapportage van de begroting 2027.

Eerste termijn

De heer Roso (JA21) geeft aan dat zijn fractie het voorstel in de basis steunt en dat veel vragen door de eerdere beantwoording al zijn weggenomen. Hij heeft nog twee vragen. Ten eerste wil hij weten waarom het aandeel van de gemeente wordt verlaagd van ruim twee derde naar ongeveer 65,6 procent en waarom een deel van de aandelen naar de andere gemeenten gaat. Daarnaast vraagt hij naar de termijn en de stand van zaken rondom het advies van de ACM.

De heer Paauwe (Stadspartij Sittard-Geleen) stelt dat zijn fractie RWM een toekomstbestendig en publiek bedrijf vindt en het belangrijk vindt dat medewerkers beschikken over een veilige, duurzame en fatsoenlijke werkplek. Ook vindt de fractie dat de afvalinzameling en gemeentelijke werkzaamheden beter op elkaar moeten worden afgestemd, zodat inwoners geen onnodige inefficiëntie ervaren. De grootste zorg van de Stadspartij betreft echter de financiering van de nieuwe huisvesting. De gemeente Sittard-Geleen moet als grootste aandeelhouder miljoenen extra in RWM investeren. Volgens

de fractie komt dit uiteindelijk ten laste van de inwoners. Hoewel het college stelt dat de investering budgettair neutraal is, vreest de Stadspartij dat hogere kapitaallasten van RWM uiteindelijk leiden tot een hoger inzameltarief en daarmee tot een hogere afvalstoffenheffing.

De fractie ziet ook andere risico's. Door extra aandelenkapitaal beschikbaar te stellen, worden de gemeenten als aandeelhouder meer risicodragers. Daarnaast vraagt de Stadspartij waarom niet wordt gekozen voor alternatieve financieringsvormen, zoals een reguliere lening, een gefaseerde bouw of een andere constructie die minder risico bij de gemeenten legt. Ook wil de fractie inzicht in het businessplan en verschillende financieringsvarianten.

De Stadspartij kan daarom vooralsnog niet instemmen met het voorstel. De fractie vraagt het college om het voorstel aan te houden en te herzien. Daarbij wil zij onder meer een garantie dat de nieuwbouw niet leidt tot een verhoging van de afvalstoffenheffing, een second opinion over de financiering en een vergelijking tussen lenen en het storten van aandelenkapitaal. Ook vraagt de fractie om een maximum aan het totale investeringsbedrag, zodat eventuele kostenoverschrijdingen niet automatisch bij de aandeelhoudende gemeenten terechtkomen.

De Stadspartij benadrukt dat zij bereid is te investeren in de medewerkers en een goede huisvesting van RWM, maar niet wanneer de financiële risico's uiteindelijk bij de inwoners komen te liggen.

Mevrouw Schenk (PIT) geeft aan dat haar fractie de noodzaak van nieuwe huisvesting voor RWM erkent. De huidige locatie is te klein, het huurcontract loopt af en er is ruimte nodig voor de verdere elektrificatie van het wagenpark. PIT heeft echter grote zorgen over de financiële onderbouwing van het voorstel. De raad wordt gevraagd om ruim 22 miljoen euro beschikbaar te stellen, waarvan ruim 5 miljoen euro voor de grond en ruim 17 miljoen euro voor de nieuwbouw, terwijl de definitieve bouwkosten nog niet vaststaan.

PIT vindt het zorgelijk dat er geen duidelijk financieel plafond is en dat Sittard-Geleen na de herijking 65,6 procent van eventuele kostenoverschrijdingen voor haar rekening neemt. Volgens de fractie wordt de raad daardoor gevraagd om een groot bedrag goed te keuren zonder dat alle financiële gevolgen bekend zijn. Daarnaast verwacht PIT dat de vaste afvalstoffenheffing vanaf 2028 met ongeveer 25 euro per aansluiting stijgt. Door het verwachte dividend blijft hiervan naar verwachting ongeveer 20 procent over, maar ook het dividend is volgens PIT niet gegarandeerd. Hierdoor kunnen de kosten voor inwoners alsnog hoger uitvallen.

Ook op het gebied van duurzaamheid en de stroomvoorziening bestaat volgens PIT nog onvoldoende zekerheid. De concrete duurzaamheidseisen worden pas in een latere fase uitgewerkt en voor de benodigde stroomaansluiting moet nog een definitief besluit worden genomen. Daarnaast vindt PIT het een aandachtspunt dat de ontwikkeling van de milieustraten volledig losstaat van deze locatie, terwijl de nieuwbouw juist als toekomstbestendig wordt gepresenteerd.

PIT benadrukt dat RWM wat haar betreft zeker nieuwe huisvesting nodig heeft, maar dat deze noodzaak geen reden is om de raad een blanco cheque te laten geven. De fractie wil eerst duidelijkheid over de uiteindelijke kosten, een helder investeringsplafond en de financiële gevolgen voor inwoners. Daarom kan PIT op dit moment nog niet instemmen met het voorstel.

De heer Wolfs (PRO) benadrukt het belang van goede en toekomstbestendige afvalverwerking. Hij verwijst naar een staking in Toronto waarbij een langdurige staking bij de afvalverwerking grote gevolgen heeft voor de stad. Volgens hem laat dit zien hoe belangrijk het is om tijdig in goede faciliteiten en arbeidsomstandigheden te investeren. PRO vindt dat RWM samen met de aandeelhoudende gemeenten nu de juiste stappen zet om mee te kunnen groeien met de regio.

De huidige locatie van RWM is volgens de heer Wolfs te klein voor de ambities van het bedrijf, zowel op het gebied van duurzaamheid als dienstverlening. Hij vindt de investering van ongeveer 5 miljoen euro voor de grond en 17 miljoen euro voor de nieuwe faciliteiten aanzienlijk, maar benadrukt dat ook de andere aandeelhoudende gemeenten bijdragen. PRO heeft daarom technische vragen gesteld en is tevreden over de snelle beantwoording daarvan. De fractie constateert dat de verwachte extra bijdrage voor inwoners relatief beperkt is, maar erkent dat er geen volledige zekerheid bestaat over het uiteindelijke bedrag. PRO staat op basis van de beantwoording positief tegenover het voorstel.

Mevrouw Ter Woorst (D66) geeft aan dat D66 de noodzaak van nieuwe huisvesting voor RWM onderschrijft. De huidige locatie wordt te klein, het huurcontract loopt af en er is onvoldoende ruimte voor onder meer de verdere elektrificatie van het wagenpark. Ook kan D66 de voorgestelde

financieringsconstructie en de nieuwe aandelenverhouding volgen. Bij een investering van deze omvang vindt de fractie het belangrijk dat iedere aandeelhouder op basis van een actuele en uitlegbare verdeelsleutel bijdraagt.

D66 heeft wel zorgen over de fasering. De fractie vraagt waarom de raad nu al moet instemmen met ruim 17 miljoen euro voor de nieuwbouw, terwijl het programma van eisen, de definitieve bouwkosten en de financieringslasten nog niet bekend zijn. D66 wil daarom weten of het college kan toezeggen dat de raad voor de daadwerkelijke kapitaalstorting opnieuw inhoudelijk en financieel bij fase twee wordt betrokken.

Mevrouw Frenken (VVD) benadrukt dat RWM een belangrijke taak heeft bij het inzamelen van afval en het schoonhouden van de straten. Omdat de huidige locatie te klein is en het huurcontract in 2029 afloopt, is volgens de VVD een verhuizing noodzakelijk. De totale investering wordt geraamd op ongeveer 34 miljoen euro, waarvan Sittard-Geleen ruim 22 miljoen euro voor haar rekening neemt.

Uit de beantwoording blijkt volgens haar dat de afvalstoffenheffing naar verwachting met ongeveer 6 euro per aansluiting stijgt in 2027 en daarna met circa 25 euro per aansluiting. Wanneer RWM het verwachte dividend uitkeert, blijft daarvan naar verwachting ongeveer 20 euro over. De VVD heeft echter nog vragen over de controle door de raad. Het college geeft aan dat de raad opnieuw aan zet is wanneer voor de bouw meer dan 17,3 miljoen euro nodig is. Mevrouw Frenken wil weten of dit betekent dat de raad bij een lager bedrag geen mogelijkheid meer heeft om het definitieve ontwerp, het programma van eisen en de uiteindelijke kosten te beoordelen.

Daarnaast maakt de VVD zich zorgen over de stroomaansluiting. De aankoop van de grond is mede gebaseerd op de mogelijkheid om daar een stroomaansluiting te realiseren, terwijl hierover nog geen definitief besluit is genomen. De fractie wil weten wat er met de aangekochte grond en de investering van 5 miljoen euro gebeurt als de aansluiting niet of niet op tijd wordt toegestaan.

Tot slot vraagt de VVD hoe wordt omgegaan met eventuele veranderingen in het gebruik van RWM door de verschillende gemeenten. Sittard-Geleen betaalt 65,6 procent van de investering en van eventuele overschrijdingen. De fractie wil daarom weten of Sittard-Geleen een eerlijk deel van de eerdere investering terugkrijgt wanneer een andere gemeente in de toekomst meer gebruikmaakt van RWM. De VVD begrijpt de noodzaak van de verhuizing, maar vindt dat een investering van ruim 22 miljoen euro duidelijke voorwaarden, voldoende zeggenschap en goede controlemomenten voor de raad vereist.

De heer Claessens (gob) bedankt de portefeuillehouder en ambtelijke ondersteuning voor de snelle beantwoording van de technische vragen. Gob erkent dat RWM uit zijn huidige locatie groeit en dat de gemeente verantwoordelijkheid draagt voor een goede, toekomstbestendige huisvesting. Tegelijkertijd maakt de fractie zich zorgen over de aanzienlijke investering en de gevolgen daarvan voor de afvalstoffenheffing.

Gob vraagt wat er gebeurt als RWM door tegenvallende resultaten minder of geen dividend kan uitkeren. Het verwachte dividend wordt namelijk gebruikt om de stijging van de afvalstoffenheffing voor inwoners te beperken. Ook wil de fractie weten wat er gebeurt als de kosten van de tweede bouwphase aanzienlijk hoger uitvallen dan nu geraamd. Gob vraagt daarom of de voorziening afval voldoende groot is om tegenvallers op te vangen en welke harde financiële plafonds kunnen worden afgesproken om verdere stijging van de afvalstoffenheffing te voorkomen.

Daarnaast vraagt gob naar de gevolgen van toekomstige ontwikkelingen rond de milieustraten voor de lokale lasten. De fractie wil weten hoe vaak de aandelenverhouding van RWM opnieuw wordt herijkt en of dit iedere keer extra administratieve en juridische kosten met zich meebrengt. Ook vraagt gob of de gekozen locatie groot genoeg is om RWM de komende twintig jaar te laten meegroeien met verdere verduurzaming en eventuele uitbreiding van taken. Verder wil de fractie weten wanneer het definitieve besluit over de stroomaansluiting wordt verwacht.

Tot slot vraagt gob of RWM in de toekomst commerciële activiteiten kan of zou moeten uitvoeren en of dit mogelijk kan bijdragen aan een verlaging van de kosten voor inwoners. Gob erkent de noodzaak van nieuwe huisvesting, maar vindt dat de financiële risico's duidelijk moeten worden begrensd, de raad voldoende zeggenschap moet houden over de tweede fase en de lasten voor inwoners zo laag mogelijk moeten blijven.

De heer Henssen (CDA) geeft aan dat de CDA-fractie de noodzaak van een nieuwe locatie voor RWM onderschrijft. Op basis van de technische vragen en de beantwoording daarvan heeft de fractie in de eerste termijn geen aanvullende vragen of opmerkingen.

Wethouder Kubben gaat eerst in op de zorgen over de lasten voor inwoners. Hij legt uit dat de afvalstoffenheffing volledig kostendekkend is. De kosten voor het inzamelen en verwerken van afval worden daarom volledig bij de inwoners in rekening gebracht. De belangrijkste manier waarop inwoners zelf invloed hebben op deze kosten, is door minder afval te produceren en afval beter te scheiden. Volgens de wethouder leidt de nieuwe huisvesting hoe dan ook tot hogere kosten voor RWM. Het huidige huurcontract loopt in 2029 af en de huidige locatie is te klein. RWM moet daarom of een groter terrein huren, wat tot hogere huurkosten leidt, of investeren in een eigen pand. In beide gevallen stijgen de bedrijfskosten en daarmee uiteindelijk de kosten die via de afvalstoffenheffing worden doorberekend. Het proces rond de nieuwe huisvesting loopt volgens de wethouder al enkele jaren. RWM stelt in 2021 een strategische toekomstvisie vast en het programma van eisen wordt vanaf 2023 verder uitgewerkt. Het bedrag van ruim 17 miljoen euro voor de nieuwbouw is daarom volgens hem geen willekeurige schatting, maar een serieuze indicatie waarop al langere tijd wordt gestuurd. Wel kan op dit moment nog geen volledige zekerheid worden gegeven over de uiteindelijke bouwkosten.

De wethouder benadrukt daarnaast dat de afvalwereld sterk in beweging is. Naast de kosten van de nieuwbouw spelen onder meer stijgende kosten voor afvalverwerking, brandstof en nieuwe landelijke heffingen een rol. De ontwikkeling van de afvalstoffenheffing wordt daarom later in het jaar in bredere zin bij de begrotingsbehandeling besproken. De nieuwbouw is volgens hem belangrijk voor de toekomst van RWM, onder andere vanwege de noodzakelijke elektrificatie van het wagenpark.

In reactie op JA21 verduidelijkt de wethouder dat het aandeel van Sittard-Geleen van 68 procent naar 65 procent gaat. Deze wijziging hangt samen met het uittreden van Beekdaelen en het toetreden van Echt-Susteren. Een periodieke herijking van de aandelenverhouding is volgens hem gebruikelijk. De wijziging is voor Sittard-Geleen in dit geval financieel zelfs gunstig, omdat de gemeente anders een iets groter bedrag zou moeten bijdragen.

Over de stroomaansluiting geeft hij aan dat de uitspraak van de ACM er moet zijn voordat de grond wordt aangekocht. De gekozen locatie is volgens hem juist aantrekkelijk omdat daar, ondanks de netcongestie, mogelijkheden zijn voor een voldoende grote en in de toekomst schaalbare stroomaansluiting. De eerste signalen over de aansluiting zijn positief, maar het definitieve besluit is nog niet binnen.

Aan de Stadspartij legt hij uit dat financiering via aandelenkapitaal volgens het college financieel voordeliger is dan wanneer RWM zelf een lening op de kapitaalmarkt afsluit. De rente die bij de gekozen constructie wordt gehanteerd bedraagt ongeveer 1,8 procent. Een duurdere lening zou uiteindelijk eveneens via de tarieven en dus via de afvalstoffenheffing bij de inwoners terecht komen. Als de raad geen stijging van de lokale lasten wil, moet daar volgens de wethouder bij de begrotingsbehandeling een alternatief voor worden gevonden.

Aan PIT bevestigt hij dat volledige zekerheid over de 17 miljoen euro voor de tweede fase nog niet mogelijk is. De grond moet eerst worden aangekocht en daarna volgen onder meer verdere uitwerking, aanbesteding en daadwerkelijke bouw. Wel benadrukt hij dat alle aandeelhoudende gemeenten kritisch kijken naar de kosten en niet zitten te wachten op een forse overschrijding.

De ontwikkeling van de milieustraten staat volgens de wethouder los van de nieuwe huisvesting. De nieuwe locatie is bedoeld voor het parkeren en laden van de voertuigen en voor voorzieningen voor de medewerkers, zoals werk- en overlegplekken. De milieustraten hebben een andere functie en blijven daarom een afzonderlijk traject.

Aan D66 geeft hij aan dat de raad voor de tweede fase geen 100 procent zekerheid over de uiteindelijke kosten kan krijgen. Het college kan daarom niet volledig garanderen dat de geraamde 17 miljoen euro niet wordt overschreden. Wel wordt er volgens hem zorgvuldig met de kosten omgegaan.

Ten aanzien van de VVD herhaalt hij dat de stroomaansluiting eerst definitief geregeld moet zijn voordat de grond wordt aangekocht. De ACM is nog bezig met de beoordeling, mede vanwege de grote hoeveelheid vergelijkbare aanvragen als gevolg van de netcongestie. De verwachting is dat de uitspraak zo snel mogelijk volgt.

In reactie op gob geeft de wethouder aan dat de voorziening afval in eerste instantie voldoende is om een tegenvallende dividenduitkering op te vangen. Deze voorziening is echter niet onbeperkt. Wanneer de voorziening uiteindelijk onvoldoende is, kan dit alsnog gevolgen hebben voor de afvalstoffenheffing.

De aandelenverhouding wordt volgens hem slechts periodiek herijkt en niet jaarlijks. Dit gebeurt bijvoorbeeld wanneer er grote veranderingen plaatsvinden in de aandeelhoudersstructuur of in de omvang van de dienstverlening. Sittard-Geleen blijft naar verwachting de grootste aandeelhouder, tenzij zich onverwachte grote demografische of andere ontwikkelingen in de omliggende gemeenten voordoen.

Tot slot geeft de wethouder aan dat RWM in het verleden juist is gestopt met commerciële activiteiten.

De ambtelijke ondersteuning licht toe dat RWM in de strategische toekomstvisie onderzocht of het commerciële dienstverlening kan aanbieden. De afgelopen jaren werd hiermee geëxperimenteerd, maar het bleek slechts om een klein deel van de totale dienstverlening te gaan. RWM besloot daarom om hiermee te stoppen, omdat commerciële activiteiten onvoldoende opleveren. Een verlaging van de afvalstoffenheffing door commerciële inkomsten ligt daardoor niet voor de hand.

De heer Paauwe (Stadspartij) blijft aandacht vragen voor de stijgende lasten voor inwoners. Hij vreest dat hogere kosten voor de afvalstoffenheffing ertoe leiden dat meer mensen afval naast afvalbakken plaatsen. Daarnaast vraagt hij om meer uitleg over de aangekondigde extra kostenstijgingen die later in het jaar aan de orde komen.

Wethouder Kubben bevestigt dat naast de kosten van de nieuwe huisvesting ook andere kostenstijgingen en een nieuwe landelijke heffing op afval worden verwerkt in het tarief. De eerste fase van de nieuwe huisvesting leidt naar verwachting tot ongeveer 6 euro extra afvalstoffenheffing per inwoner per jaar. De totale afvalstoffenheffing wordt echter ook door andere ontwikkelingen beïnvloed. Hij benadrukt dat de raad zelf verantwoordelijk is voor de keuze om de afvalstoffenheffing volledig kostendekkend te laten zijn. Als de raad ervoor kiest om bijvoorbeeld slechts 90 procent van de kosten via de heffing te dekken, moet het resterende bedrag elders in de gemeentelijke begroting worden gevonden.

Mevrouw Schenk (PIT) benadrukt dat haar fractie geen twijfel heeft over de inzet van de wethouder en de andere betrokken bestuurders. Wel blijft zij van mening dat de bouwkosten kunnen stijgen door ontwikkelingen waarop de gemeente geen invloed heeft, zoals geopolitieke ontwikkelingen en stijgende prijzen. Daarom kan PIT niet zonder voorbehoud uitgaan van de geraamde 17 miljoen euro. PIT vraagt daarnaast of de verschillende onderzochte financieringsscenario's kunnen worden ingezien. Ook maakt ze bezwaar tegen de kwalificatie van 6 euro per jaar als een verwaarloosbaar bedrag, omdat dit voor inwoners die financieel weinig ruimte hebben wel degelijk betekenisvol kan zijn.

Wethouder Kubben verduidelijkt dat hij met de term verwaarloosbaar niet wil bagatelliseren dat sommige inwoners moeite hebben om rond te komen. Hij bedoelt dat de verwachte stijging van ongeveer 6 euro per jaar relatief beperkt is in vergelijking met het alternatief waarbij RWM een groter terrein moet huren. Ook wijst hij op de bestaande kwijtscheldingsregeling voor inwoners die bepaalde gemeentelijke belastingen niet kunnen betalen.

Verder legt hij uit dat er vanaf 2023 wordt gewerkt aan het programma van eisen voor de nieuwbouw. De geraamde 17 miljoen euro wordt dus niet al sinds 2023 als definitief bedrag vastgehouden. Het programma van eisen wordt gedurende meerdere jaren zorgvuldig uitgewerkt, waarbij onder andere wordt gekeken naar de benodigde ruimte voor de voertuigen en de laadvoorzieningen. De uiteindelijke kosten kunnen echter nog steeds niet met volledige zekerheid worden vastgesteld. De wethouder erkent dat bouwkosten in de praktijk eerder hoger dan lager uitvallen, maar benadrukt dat het huidige bedrag een serieuze en onderbouwde indicatie is.

Op de vraag van PIT naar de verschillende scenario's legt de ambtelijke ondersteuning uit dat deze betrekking hebben op de verhouding tussen eigen en vreemd vermogen. Het college kiest voor volledige financiering via eigen vermogen, waarbij de aandeelhoudende gemeenten kapitaal inbrengen. Dit heeft volgens de ambtelijke ondersteuning voor inwoners de laagste financiële gevolgen. Bij eigen vermogen wordt gerekend met een omslagrente van ongeveer 1,8 procent, terwijl een zakelijke lening naar verwachting een rente van ongeveer 3,5 tot 4 procent met zich meebrengt. Die hogere financieringskosten zouden vervolgens worden doorberekend in de bedrijfsvoering van RWM en daarmee in de afvalstoffenheffing. Er zijn verschillende varianten onderzocht, waaronder combinaties van eigen en vreemd vermogen, maar volledige financiering met eigen vermogen wordt als financieel gunstigste optie gezien.

De heer Roso (JA21) merkt op dat de genoemde rente van 3,5 tot 4 procent voor een zakelijke lening relatief hoog lijkt.

De ambtelijke ondersteuning geeft aan dat het om een uitgangspunt gaat en dat een nog hogere rente het argument voor volledige financiering met eigen vermogen alleen maar versterkt.

Mevrouw Frenken (VVD) vraagt opnieuw om duidelijkheid over het bedrag van 17,3 miljoen euro. Ze wil weten of de raad nog betrokken wordt bij het definitieve ontwerp, het programma van eisen en de uiteindelijke kosten wanneer het bedrag onder 17,3 miljoen euro blijft, en of dit alleen gebeurt wanneer het bedrag wordt overschreden.

Wethouder Kubben bevestigt dat de raad in beide situaties betrokken blijft wanneer aanvullende kapitaalstorting nodig is. De raad is budgethouder en het college kan niet zelfstandig besluiten om extra kapitaal beschikbaar te stellen. Als voor de verdere uitvoering extra geld nodig is, komt het college daarom opnieuw bij de raad terug.

De heer Henssen (CDA) stelt nog een vraag over de toekomstbestendigheid van de stroomvoorziening. Hij vraagt hoeveel zekerheid er is dat de gekozen locatie ook op langere termijn geschikt blijft en in hoeverre de afhankelijkheid van de energievoorziening rondom Chemelot daarbij een risico vormt.

Wethouder Kubben geeft aan dat dit volgens hem te ver buiten het huidige dossier gaat. Het college heeft geen aanleiding om eraan te twijfelen dat Chemelot op korte termijn een betrouwbare basis voor de stroomvoorziening zou vormen. Bovendien zijn er positieve signalen over de mogelijkheid om de locatie aan te sluiten en kan de stroomvoorziening in de toekomst worden opgeschaald als de verdere elektrificatie van het wagenpark daarom vraagt. Volgens de wethouder is de gekozen locatie daarmee binnen de deelnemende gemeenten de beste beschikbare optie.

De heer Claessens (gob) vraagt tot slot opnieuw naar de gevolgen van toekomstige besluiten over de milieustraten voor de afvalstoffenheffing.

Wethouder Kubben antwoordt dat de herijking van de milieustraten een afzonderlijk en later traject is. De financiële gevolgen daarvan worden daarom niet meegenomen in de afvalstoffenheffing van 2027. De financiële uitgangspunten voor 2027 worden al voorbereid en de raad ontvangt deze eind september.

Tweede termijn

De heer Paauwe (Stadspartij) vraagt aan gob welke kostenoverschrijding ten opzichte van de geraamde 17,2 miljoen euro voor de fractie nog acceptabel is. Hij verwijst daarbij naar eerdere projecten waarbij de kosten aanzienlijk hoger uitvallen.

De heer Claessens (gob) geeft aan dat zijn fractie hoopt dat de nieuwbouw rond de huidige raming van 17,2 miljoen euro kan worden gerealiseerd. Tegelijkertijd verwacht hij dat de kosten mogelijk hoger uitvallen. Gob vindt het daarom belangrijk om een duidelijk financieel plafond af te spreken. Hoewel het college bij een overschrijding opnieuw naar de raad moet komen, bestaat volgens hem het risico dat het project dan al zo ver gevorderd is dat bijsturen of stoppen nauwelijks meer mogelijk is. Gob kan daarom geen concreet bedrag noemen dat als maximale overschrijding acceptabel is, maar vindt wel dat de kosten zo laag mogelijk moeten blijven en streeft ernaar binnen de huidige raming te blijven.

De voorzitter concludeert dat het onderwerp voldoende is besproken en stelt voor om het voorstel te agenderen voor de raadsvergadering van 17 september. Het voorstel wordt als besprekstuk doorgeleid gelet op het door de fractie PIT aangekondigde amendement of motie .

De Stadspartij wil het voorstel eerst nog in de fractie bespreken en bepaalt daarna welke punten in de raadsvergadering aan de orde komen. De fractie verwacht op dat moment niet direct met moties of amendementen te komen en wil ook voorkomen dat de discussie van deze vergadering volledig wordt herhaald.

Gob wil de beantwoording van de wethouder binnen de fractie bespreken, omdat het om een forse investering gaat. De fractie wil zorgvuldig beoordelen of de gegeven antwoorden voldoende zijn om met het voorstel in te stemmen.

De voorzitter vraagt de partijen om z.s.m. aan de griffie door te geven welke punten zij tijdens de raadsvergadering nog specifiek willen bespreken. Vervolgens sluit hij de behandeling van het agendapunt en wordt de vergadering kort geschorst.

1.2 Rondevoorstellen Stadspartij en gob inzake brandbrief CV de Narre (Geilen)

Aanwezig	
de voorzitter:	R. Breidenbach
de griffier:	A. Cortlever
de leden	
<u>gob:</u>	I.A.L. Knops-Verjans
<u>CDA:</u>	B.A.J. Hoedemakers
<u>PRO:</u>	D.M.P. Wolfs
<u>Stadspartij:</u>	W.P.H. Paauwe
<u>D66:</u>	E.M. ter Woorst
<u>Forum voor Democratie:</u>	N.P.M. Seldenthuis-Jetten
<u>PVV:</u>	J.G. Kollée
<u>VVD:</u>	F.M.J. Frenken
<u>PIT:</u>	Z. Smeijsters
<u>Lokaal Sittard-Geleen-Born:</u>	-
<u>JA21:</u>	R.L.W. Roso
<u>SP:</u>	R.J.C.A. Bok
het college:	Wethouder Geilen
ambtenaar:	De heer Arets
notulen:	I. van Mourik (Notuleerservice Nederland)

De voorzitter opent het tweede agendapunt. De Stadspartij en gob hebben gevraagd om de brandbrief van carnavalsvereniging CV de Narre over de toekomst van gemeenschapshuis Oos Kaar en de gevolgen daarvan voor de wijk Overhoven in een ronde te bespreken. De inspreker krijgt als eerste het woord.

De inspreker, voorzitter van CV de Narre, spreekt namens de carnavalsvereniging, de judoclub, de stichting Wijkfeesten Overhoven en andere vrijwilligersorganisaties uit de wijk. Hij benadrukt dat deze verenigingen een belangrijke rol spelen bij ontmoeting, verbinding en samenhang in Overhoven. Door de voorgenomen verkoop van Oos Kaar dreigt de wijk volgens hem haar laatste volwaardige gemeenschapsvoorziening kwijt te raken. Het gebouw is ruim honderd jaar geleden door inwoners tot stand gebracht en wordt sindsdien door vrijwilligers gedragen.

Volgens de inspreker verandert de wijk sterk. Het zwembad is gesloten, er wordt gesproken over de verplaatsing van DVO, de Philipsbuurt groeit en ook de school groeit. Tegelijkertijd ontbreekt volgens hem een duidelijke visie op de ontwikkeling van Overhoven op de langere termijn. Hij vindt dat de discussie niet alleen over de verkoop van één gebouw moet gaan, maar over de leefbaarheid van de hele wijk.

De inspreker vraagt de gemeente daarom om regie te nemen en bewoners, verenigingen, het kerkbestuur, de school, de woningcorporatie en andere betrokken partijen bij elkaar te brengen. Hij ziet bijvoorbeeld mogelijkheden om de kerk te ontwikkelen tot een nieuwe maatschappelijke ontmoetingsplek voor verenigingen, cultuur en ontmoeting. Volgens hem gaat het niet alleen om het behouden van een gebouw, maar vooral om het behouden van de gemeenschap en de verenigingen in Overhoven.

Op vragen van mevrouw Knops-Verjans (gob) geeft de inspreker aan dat er nog geen gesprekken met de gemeente over de kerk plaatsvinden. De ideeën zijn wel bij het kerkbestuur aangedragen. Het kerkbestuur benadert de kerk volgens hem vooral vanuit een vastgoedperspectief.

Daarnaast geeft hij aan dat veel verschillende verenigingen gebruikmaken van Oos Kaar of daar in het verleden gebruik van hebben gemaakt. Het gaat onder meer om CV de Narre, een judovereniging, de stichting Wijkfeesten Overhoven, het Oranjecomité en andere verenigingen. Ook de gemeente maakt gebruik van het gebouw, bijvoorbeeld als stemlokaal en voor bewonersbijeenkomsten. Door de slechte staat van het gebouw zijn sommige verenigingen inmiddels uitgeweken naar andere locaties, zoals koren naar het parochiecentrum en een dartclub naar een andere wijk. Volgens de inspreker is er daardoor een brede groep die belang heeft bij een nieuwe gemeenschapsvoorziening.

De verenigingen hebben volgens hem nog verschillende alternatieven in beeld. Door functies mogelijk te combineren kan wellicht een nieuwe centrale voorziening ontstaan. De inspreker benadrukt dat de urgentie groot is. Hij waarschuwt bovendien voor verkokering binnen de gemeente, omdat verschillende afdelingen en organisaties afzonderlijk naar gebouwen, maatschappelijke ontwikkeling en andere onderdelen kijken.

De inspreker geeft aan dat de verkoop van Oos Kaar waarschijnlijk nog dit jaar plaatsvindt. Voor de verkoop is goedkeuring van de bisschop nodig, die naar verwachting half september wordt gegeven. Hoewel er een intentie bestaat om rekening te houden met het carnavalsseizoen, krijgt CV de Narre volgens hem geen harde garantie. De vereniging heeft daardoor op dit moment geen zekerheid over een eigen locatie en moet zich mogelijk na deze vergadering gaan oriënteren op een andere plek.

De heer Hoedemakers (CDA) vraagt of CV de Narre een actieve rol wil spelen bij het bijeenbrengen van de verenigingen en het ontwikkelen van een toekomstvisie voor de wijk. Hij ziet de vereniging als een mogelijke verbindende kracht en centraal aanspreekpunt.

De inspreker geeft aan dat CV de Narre daar absoluut toe bereid is. De vereniging werkt al jarenlang samen met de gemeente en andere vrijwilligersorganisaties en zet zich niet alleen in voor Overhoven, maar voor activiteiten in de hele gemeente. Volgens hem zijn ook de andere verenigingen bereid om mee te denken over een oplossing waarmee culturele, sportieve en andere vrijwilligersactiviteiten kunnen worden voortgezet.

De heer Paauwe (Stadspartij) spreekt zijn waardering uit voor de bijdrage van de inspreker en benadrukt dat Overhoven een actieve wijk is. Hij wijst erop dat ook de revue een belangrijke gebruiker van Oos Kaar is geweest en dat deze volgens hem bij Overhoven hoort.

Hij vraagt vervolgens naar de mogelijke rol van de kerk als alternatieve locatie. Hij verwijst naar een constructie in Obbicht waarbij een kerk wordt gecombineerd met activiteiten van lokale verenigingen. Volgens hem kan een dergelijke combinatie mogelijk ook in Overhoven een oplossing bieden.

De inspreker staat positief tegenover het idee om functies in de kerk te combineren. Hij noemt een dergelijke samenwerking een kans om meerdere functies en partijen samen te brengen en daarmee ook de financiering gemakkelijker te maken. CV de Narre heeft volgens hem veel ervaring met het organiseren van activiteiten en horeca en staat open voor een dergelijke constructie.

Eerste termijn

De heer Paauwe (Stadspartij) benadrukt dat het in deze discussie niet alleen om stenen gaat, maar om de ziel van Overhoven. De brandbrief van CV de Narre had volgens hem net zo goed afkomstig kunnen zijn van de biljartclub, judoclub, seniorenvereniging, wijkvereniging of zanggroep, omdat de boodschap hetzelfde is, als Oos Kaar verdwijnt, verliest Overhoven een belangrijk onderdeel van zijn gemeenschap. Oos Kaar is sinds 1922 een gemeenschapshuis en Rijksmonument en is eigendom van het kerkbestuur. Het gebouw dreigt te worden verkocht aan een koper die er appartementen van wil maken. Hoewel het gebouw verouderd is en veel achterstallig onderhoud heeft, blijft het volgens de Stadspartij de ziel van Overhoven. In een wijk van ongeveer 4.000 inwoners is Oos Kaar de laatste ontmoetingsplek. Er is geen café of andere zaal meer waar activiteiten kunnen plaatsvinden. Als Oos Kaar verdwijnt, ontstaat daarom de vraag waar onder meer carnavalsactiviteiten, feesten, bruiloften en vergaderingen nog kunnen worden georganiseerd.

Volgens de heer Paauwe staat de situatie rond Oos Kaar bovendien niet op zichzelf. Ook de ontwikkelingen rond het zwembad, de nieuwe Hateboer en DVO hebben gevolgen voor de leefbaarheid van de wijk. Deze dossiers moeten volgens de Stadspartij niet afzonderlijk worden bekeken, omdat de voorzieningen in Overhoven daardoor stukje bij beetje verdwijnen.

De Stadspartij vindt de reactie van het college dat het in gesprek wil gaan met betrokken partijen onvoldoende. Volgens de heer Paauwe betekent in gesprek gaan nog geen regie nemen. Hij vindt dat de gemeente nu de regie moet pakken en vraagt het college daarom om met spoed met het kerkbestuur om tafel te gaan en een verkoopstop te bespreken. Daarnaast vraagt hij om te onderzoeken of de gemeente gebruik kan maken van het voorkeursrecht of Oos Kaar tijdelijk in beheer kan nemen.

Verder pleit hij ervoor om Oos Kaar te behouden en toekomstbestendig te maken. Hij ziet daarbij mogelijkheden voor bijvoorbeeld een wijkstichting of een nieuwe exploitant met een horecavergunning. Het ontbreken van een vaste uitbater ziet hij niet als bewijs dat er geen behoefte aan Oos Kaar is, maar als een gevolg van gemeentelijk beleid.

De Stadspartij vraagt het college daarnaast om een integrale visie op de toekomst van Overhoven te ontwikkelen. Oos Kaar, Hateboer en DVO moeten volgens de fractie niet als losse dossiers worden behandeld. Voor het einde van het jaar moet er een plan liggen voor de maatschappelijke voorzieningen in de wijk, waarin duidelijk wordt welke voorzieningen nodig zijn om Overhoven leefbaar te houden. Tot slot benadrukt hij dat er volgens de Stadspartij snel actie nodig is. De verschillende onderzoeken en beleidsontwikkelingen duren volgens hem te lang, terwijl verenigingen op korte termijn duidelijkheid nodig hebben over hun toekomst. Hij kondigt daarom een mogelijke motie aan waarin de raad wordt gevraagd uit te spreken dat Oos Kaar zijn maatschappelijke functie moet behouden en dat het college alles in het werk moet stellen om dit mogelijk te maken.

Mevrouw Knops-Verjans (gob) geeft aan dat gob, naar aanleiding van de brandbrief van CV de Narre en de inbreng van de inspreker, veel vragen heeft over de verkoop van Oos Kaar. Volgens haar maakt de discussie duidelijk dat Oos Kaar geen op zichzelf staand geval is. Ook uit signalen vanuit andere wijken blijkt dat de toekomst van gemeenschapshuizen aandacht vraagt.

gob vindt dat verenigingen en vrijwilligers de motor vormen van de leefbaarheid in de gemeente. Om activiteiten mogelijk te maken zijn goede accommodaties nodig. Deze accommodaties zijn eigendom van verschillende partijen, waaronder stichtingen, verenigingen, de gemeente en kerken. Tegelijkertijd wordt het volgens mevrouw Knops-Verjans steeds moeilijker om accommodaties rendabel te exploiteren, onder meer door hoge energieprijzen en de noodzakelijke verduurzaming. Ook het vinden van vrijwilligers voor bestuurlijke en verantwoordelijke taken wordt moeilijker door de toenemende wet- en regelgeving.

gob benadrukt dat accommodaties daarom niet uitsluitend als kostenpost moeten worden beschouwd. De maatschappelijke opbrengst van verenigingen en de inzet van vrijwilligers voor de leefbaarheid zijn volgens de fractie niet in geld uit te drukken. gob heeft eerder al gepleit voor maatwerk bij accommodaties en denkt daarnaast aan oplossingen zoals een overkoepelende stichting die verenigingen kan ondersteunen bij administratieve en wettelijke verplichtingen.

Mevrouw Knops-Verjans vraagt daarom naar de status van het Verenigingsloket en wil weten of de gemeente onderzoekt of een overkoepelende stichting kan worden opgezet, bijvoorbeeld als pilot met verschillende verenigingen.

Daarnaast verwijst ze naar een eerder onderzoek naar de duurzaamheid van gemeentelijke accommodaties. De raad heeft destijds gevraagd om de resultaten hiervan te kunnen inzien, zodat duidelijk wordt wat de staat van onderhoud en verduurzaming van het vastgoed is. gob wil weten wanneer dit overzicht met de raad wordt gedeeld.

Ook vraagt ze naar de planning van het Accommodatiebeleid. Ze wil weten welke stappen inmiddels zijn gezet, wanneer verdere ontwikkeling wordt verwacht en of er andere accommodaties zijn waar al problemen spelen of waar deze in de toekomst worden voorzien. Daarbij benadrukt gob dat niet alleen gemeentelijk vastgoed moet worden meegenomen, maar ook accommodaties die geen eigendom van de gemeente zijn, zoals Oos Kaar.

Volgens gob is dit belangrijke informatie voor de raad, zeker vanwege de financiële gevolgen die keuzes over accommodaties kunnen hebben. De fractie vraagt het college daarom om hierover duidelijkheid te geven en gesprekken te starten met de betrokken verenigingen. De raad moet volgens gob over de voortgang van deze gesprekken worden geïnformeerd, zodat zij waar nodig kan meekijken en bijsturen. Mevrouw Knops-Verjans erkent dat er geen eenvoudige of goedkope oplossing is om alle verenigingen een nieuwe plek te geven. Toch wil gob dat samen met de betrokken partijen wordt onderzocht wat wel

mogelijk is. Daarbij kan bijvoorbeeld worden gekeken naar het aanschrijven van fondsen om aanvullende financiële middelen te vinden. Met het oog op de begroting van 2027 vindt gvb het belangrijk dat de raad tijdig over voldoende informatie beschikt om verantwoorde keuzes te kunnen maken.

Wethouder Geilen spreekt zijn waardering uit voor de brandbrief van CV de Narre en voor de oproep vanuit de samenleving om aandacht te hebben voor de toekomst van de maatschappelijke voorzieningen in Overhoven. Tegelijkertijd benadrukt hij dat de gemeente geen eigenaar is van Oos Kaar en daarom niet over de verkoop beslist. Het kerkbestuur van Sittard is eigenaar en heeft besloten om Oos Kaar te verkopen en daarmee de huidige maatschappelijke functie van het gebouw te beëindigen.

Volgens wethouder Geilen is er wel een relatie met het gemeentelijke accommodatiebeleid. De raad heeft in 2008 bepaald welke accommodaties door de gemeente worden ondersteund. Oos Kaar staat niet op de lijst van accommodaties die structureel gemeentelijke subsidie ontvangen. In 2022 heeft de raad daarnaast kaders en clusters vastgesteld voor het verdere accommodatiebeleid, waarbij ook wordt gekeken naar het verminderen van het aantal accommodaties. Een belangrijke reden hiervoor is dat de bezettingsgraad van veel accommodaties onder druk staat.

Wethouder Geilen geeft aan dat de exploitatie van Oos Kaar al langere tijd financieel onder druk staat. In 2022 heeft de toenmalige stichting en exploitant de gemeente laten weten dat de exploitatie niet langer haalbaar is en dat de reserves vrijwel waren uitgeput. De gemeente heeft toen aangegeven dat zij het belangrijk vindt dat verenigingen niet de dupe worden van het verdwijnen van Oos Kaar. Daarom zijn onder andere CV de Narre en de toenmalige toneelvereniging uitgenodigd om te bespreken welke mogelijkheden er zijn om hun activiteiten op een andere locatie voort te zetten. De toneelvereniging heeft vervolgens zelf gekozen voor een andere locatie in Limbricht.

Volgens de wethouder ligt de situatie voor een carnavalsvereniging anders dan voor bijvoorbeeld een toneelvereniging, omdat een carnavalsvereniging sterker aan de wijk verbonden is. Toch vindt hij het niet verstandig om Oos Kaar als gemeente over te nemen. Alleen de aankoop van het pand kost volgens hem al aanzienlijk meer dan enkele tonnen en daarnaast zijn er substantiële investeringen nodig voor onderhoud en verduurzaming. Wanneer het gebouw vervolgens slechts enkele keren per jaar wordt gebruikt, is een dergelijke investering volgens hem financieel niet verantwoord.

Het college wil daarom vooral kijken naar alternatieven waarbij de activiteiten van de verenigingen kunnen worden voortgezet. Wethouder Geilen noemt bijvoorbeeld het combineren van functies en het benutten van bestaande gebouwen. De gymzaal van de school kan mogelijk worden gebruikt voor bepaalde activiteiten, evenals andere locaties in de omgeving. Ook de mogelijke ontwikkeling op het voormalige terrein van het Maaslandziekenhuis kan kansen bieden.

De wethouder benadrukt dat het college het belangrijk vindt dat de maatschappelijke activiteiten in Overhoven behouden blijven. Het gaat volgens hem inderdaad niet alleen om stenen, maar om de verenigingen en de gemeenschap die van deze voorzieningen gebruikmaken. Het college wil daarom samen met de verenigingen onderzoeken welke realistische scenario's mogelijk zijn, bijvoorbeeld door dubbel of meervoudig gebruik van bestaande accommodaties.

De heer Roso (JA21) geeft aan dat hij begrijpt dat de situatie voor de verenigingen knelt en dat de brandbrief veel indruk maakt. Hij is vooral benieuwd naar de mogelijke alternatieven. Volgens hem gaat de vraag verder dan alleen het vinden van een locatie voor CV de Narre of de judovereniging.

Hij staat positief tegenover het idee van dubbel, driedubbel of zelfs meervoudig gebruik van accommodaties, maar vindt dat de discussie niet te veel moet worden beperkt tot het zoeken naar een oplossing voor enkele afzonderlijke verenigingen. Volgens de heer Roso ligt er een bredere vraag over de toekomst van de maatschappelijke voorzieningen in Overhoven. Hij vraagt de wethouder daarom om op die bredere problematiek te reflecteren en niet alleen te kijken naar oplossingen voor de afzonderlijke gebruikers van Oos Kaar.

De heer Kollée (PVV) geeft aan dat de PVV de zorgen van de verenigingen begrijpt en vindt dat de verenigingen zoveel mogelijk behouden moeten blijven. Hij vraagt de wethouder welke rol de gemeente hierin kan spelen en wat de gemeente kan betekenen om ervoor te zorgen dat de verenigingen hun activiteiten kunnen voortzetten.

Mevrouw Seldenthuis-Jetten (Forum voor Democratie) stelt dat de mogelijke transformatie van gemeenschapshuis Oos Kaar naar appartementen weliswaar private winst kan opleveren, maar volgens

de partij leidt tot een groot verlies voor de verenigingen, ouderen en leefbaarheid van de wijk. Ze vindt dat de gemeente wel degelijk invloed heeft, omdat een ontwikkelaar voor woningbouw afhankelijk is van gemeentelijke medewerking via ruimtelijke procedures. Forum voor Democratie wil daarom de maatschappelijke bestemming van Oos Kaar beschermen en benadrukt daarnaast het belang van het Rijksmonumentale karakter van het gebouw. Oos Kaar is volgens haar onderdeel van de geschiedenis en identiteit van Overhoven en moet als verenigingsgebouw voor de gemeenschap behouden blijven. Ze vindt dat er nog geen concrete alternatieven voor de verenigingen zijn en roept het college op de regierol te pakken. De eigenaar, verenigingen, buurtbewoners en mogelijke ontwikkelaars moeten volgens haar gezamenlijk naar oplossingen zoeken. Ze vraagt de wethouder om de toekomst van Oos Kaar niet als een afzonderlijke vergunningskwestie te behandelen, maar integraal te bekijken, waarbij de leefbaarheid, het erfgoed en de toekomst van de verenigingen zwaar meewegen.

De heer Smeijsters (PIT) bedankt de spreker en benadrukt dat PIT het huidige gemeentelijke beleid rond gemeenschapshuizen, wijkcentra en ontmoetingsplekken achterhaald vindt. Hij verwijst naar eerdere gemeentelijke stukken waarin Oos Kaar nog werd genoemd als een te handhaven gemeenschapshuis en vraagt wanneer en op basis waarvan deze beleidsmatige status is gewijzigd. Volgens PIT is Oos Kaar onderdeel van een veel breder probleem binnen de gemeente, waarbij verschillende ontmoetingsplekken en gemeenschapshuizen onder druk staan. Verenigingen en vrijwilligers hebben behoefte aan duidelijkheid, maar het gemeentelijke beleid biedt die volgens hem onvoldoende. Hij vraagt daarom wanneer het gemeentebrede onderzoek naar maatschappelijke accommodaties wordt afgerond en wanneer de raad het nieuwe beleidskader kan verwachten. PIT vindt dat deze duidelijkheid niet langer mag worden uitgesteld.

De heer Hoedemakers (CDA) verwijst naar de eerdere vragen van het CDA over de toekomst van de gemeenschapsvoorzieningen in Overhoven. Volgens hem moet niet alleen naar Oos Kaar worden gekeken, maar naar alle ontwikkelingen in de wijk, waaronder de basisschool, de kerk, het parochiezaaltje en andere maatschappelijke voorzieningen. Het CDA vindt dat het behoud van de maatschappelijke functie centraal moet staan en niet noodzakelijkerwijs het behoud van het gebouw Oos Kaar zelf. De gemeente hoeft het pand volgens het CDA dus niet automatisch aan te kopen, maar heeft wel de verantwoordelijkheid om regie te voeren over de maatschappelijke voorzieningen in de wijk. De heer Hoedemakers ziet juist kansen om verschillende functies met elkaar te verbinden. Zo kan worden onderzocht of het kerkelijk complex kan worden omgevormd tot een multifunctionele voorziening voor verenigingen, wijkactiviteiten en carnaval, die overdag bijvoorbeeld kan worden gebruikt voor bewegingsonderwijs van de basisschool. Ook andere locaties kunnen in de verkenning worden meegenomen. Volgens het CDA kan een dergelijke combinatie bovendien kansen bieden voor subsidies op het gebied van ontmoeting, bewegen en kerkelijk vastgoed. Het CDA pleit daarom voor een integraal ontwikkelperspectief voor Overhoven, waarbij de school, kerk, gemeenschapshuis en andere maatschappelijke voorzieningen gezamenlijk worden bekeken. Verschillende ruimtelijke, technische en monumentale scenario's moeten naast elkaar worden gezet. Ook moet worden onderzocht of functies in de toekomst kunnen worden gecombineerd, zodat niet meerdere gebouwen naast elkaar dezelfde functies vervullen. De heer Hoedemakers benadrukt dat er haast bij is, omdat de ontwikkelingen rond Oos Kaar ondertussen doorgaan en een eenmaal verdwenen maatschappelijke functie moeilijk terug te brengen is. Hij vraagt het college om op korte termijn met alle betrokken partijen in gesprek te gaan en de raad in het vierde kwartaal van 2026 te informeren over de gevoerde gesprekken, de onderzochte scenario's en een concreet voorstel voor een integrale ontwikkeling van Overhoven.

Mevrouw Frenken (VVD) benadrukt dat een gemeenschapshuis voor een wijk veel meer is dan alleen een gebouw. Het is een plek waar inwoners elkaar ontmoeten, vrijwilligers actief zijn en verenigingen hun tradities kunnen voortzetten. De VVD begrijpt daarom de zorgen over de toekomst van Oos Kaar. Tegelijkertijd betekent de maatschappelijke betrokkenheid van de gemeente volgens de fractie niet automatisch dat zij het gebouw moet aankopen. Het belangrijkste is het behoud van de maatschappelijke functie, ongeacht of dat in Oos Kaar zelf of op een andere locatie gebeurt. De VVD vraagt het college om in kaart te brengen welke functies de verenigingen nodig hebben, bijvoorbeeld op het gebied van capaciteit, bereikbaarheid en betaalbaarheid. Vervolgens moet worden onderzocht of de kerk of een andere locatie daadwerkelijk geschikt is. Ook vraagt de fractie om

onderscheid te maken tussen een tijdelijke oplossing voor het komende seizoen en een structurele voorziening voor de langere termijn. De VVD steunt het voorstel om de betrokken partijen bij elkaar te brengen en vraagt het college om de raad uiterlijk in het vierde kwartaal te informeren over concrete scenario's en een integrale visie voor Overhoven.

De heer Wolfs (PRO) bedankt de inspreker voor zijn bijdrage over het belang van de gemeenschap en de verbinding die de verschillende verenigingen via Oos Kaar in Overhoven bieden. PRO staat positief tegenover burgerinitiatieven die de leefbaarheid en sociale verbinding in de wijk versterken. De fractie vraagt het college daarom alles te doen om te voorkomen dat Overhoven deze belangrijke sociale ontmoetingsplek verliest. Als behoud van Oos Kaar niet mogelijk is, moet volgens PRO een passend alternatief worden gerealiseerd voor zowel grote als kleine verenigingen.

De heer Bok (SP) deelt de zorgen van de verenigingen en benadrukt dat zij een belangrijke rol spelen in de verbinding en leefbaarheid van de wijk. Hij verwijst naar eerdere situaties waarin de gemeente wel fors investeerde in nieuwe accommodaties voor verenigingen. Volgens hem laat dit zien dat de gemeente ook bij Oos Kaar een actieve rol kan spelen. Hij vraagt de wethouder daarom opnieuw te onderzoeken of de gemeente een accommodatie kan verwerven of realiseren, zodat verenigingen bij voorkeur binnen de wijk een plek behouden. Daarbij verwijst hij ook naar de mogelijkheden die de Wet markt en overheid biedt voor maatschappelijke verhuur.

Mevrouw Ter Woorst (D66) benadrukt het belang van gemeenschapshuizen voor het verenigingsleven en het tegengaan van eenzaamheid. Tegelijkertijd begrijpt ze dat de exploitatie van Oos Kaar niet rendabel is en dat de bezettingsgraad te laag is. Daarom sluit D66 zich aan bij het zoeken naar alternatieve locaties en oplossingen.

Wethouder Geilen merkt op dat de verschillende bijdragen vanuit de raad emotioneel zijn, wat volgens hem begrijpelijk is gezien de brandbrief en de zorgen over het verdwijnen van een belangrijke voorziening. Hij vindt het echter belangrijk om ook de eerdere besluiten van de gemeenteraad in herinnering te brengen. De raad heeft in 2009 besloten Oos Kaar buiten het gemeentelijke subsidiebeleid te houden en dit in 2019 opnieuw bekrachtigd. Daarmee maakt Oos Kaar geen onderdeel uit van de gemeentelijke infrastructuur van gesubsidieerde gemeenschapshuizen.

De wethouder wijst er daarnaast op dat de raad bij het accommodatiebeleid heeft gekozen voor clustering en vermindering van het aantal accommodaties. Daarbij speelt de bezettingsgraad een belangrijke rol. Oos Kaar is volgens hem financieel al langere tijd niet levensvatbaar. Al in 2022 gaf de toenmalige exploitant aan dat de exploitatie financieel niet meer vol te houden is. Het college bood de verenigingen toen al aan om gezamenlijk te zoeken naar mogelijkheden om hun activiteiten elders voort te zetten.

Volgens de wethouder betekent het behoud van de maatschappelijke functie niet automatisch dat Oos Kaar als gebouw behouden moet blijven. Hij vindt het niet realistisch om het pand als gemeente aan te kopen of de kerk aan te kopen en om te bouwen tot een nieuw gemeenschapshuis. Daarvoor zijn geen financiële middelen beschikbaar en de exploitatie zou volgens hem opnieuw onder druk komen te staan. De wethouder benadrukt dat de gemeente wel bereid is om met de verenigingen in gesprek te gaan over alternatieve locaties en mogelijkheden om met name de wijkgebonden activiteiten voort te zetten. Daarbij kan bijvoorbeeld worden gekeken naar dubbelgebruik van bestaande accommodaties. Ook merkt hij op dat de monumentale status van Oos Kaar betekent dat een herontwikkeling tijd kost en niet zomaar kan plaatsvinden. Daardoor ontstaat volgens hem niet direct een situatie waarin de verenigingen dakloos zijn. Mogelijk kunnen de activiteiten gedurende de ontwikkelperiode in Oos Kaar blijven plaatsvinden, ook na verkoop van het pand.

Tot slot maakt de wethouder duidelijk dat het college niet toezegt om in het vierde kwartaal van 2026 al uitgewerkte scenario's of concrete plannen voor nieuwe accommodaties te presenteren. Het college gaat eerst met de betrokken partijen in gesprek en onderzoekt welke mogelijkheden er zijn. Zodra daar meer duidelijkheid over is, wordt de raad geïnformeerd.

De heer Paauwe (Stadspartij) vindt dat de wethouder te veel teruggrijpt op oude besluiten en daarbij onvoldoende rekening houdt met de huidige situatie in 2026. Volgens hem is er in de wijk Overhoven in de loop der jaren veel verdwenen en heeft Oos Kaar juist een belangrijke rol gespeeld in het

verenigingsleven. Hij vindt het te gemakkelijk om te wijzen op het ontbreken van een subsidierelatie en benadrukt dat de gemeente trots zou moeten zijn op een voorziening die jarenlang zonder gemeentelijke subsidie heeft gefunctioneerd. De Stadspartij wil daarom dat het college actief in gesprek gaat met de verenigingen en andere betrokken partijen, zodat de maatschappelijke functie in Overhoven behouden blijft. Ook moet worden voorkomen dat verenigingen, met name rond carnaval, op korte termijn zonder ruimte komen te zitten. De Stadspartij is in beginsel tegen aankoop van vastgoed, maar ziet dat in dit geval als mogelijke optie om het gemeenschapshuis te behouden.

Mevrouw Seldenthuis-Jetten (Forum voor Democratie) verduidelijkt dat ze niet uitsluitend pleit voor aankoop van Oos Kaar of de kerk. Ze vraagt het college om ook commerciële partijen en potentiële ontwikkelaars bij de gesprekken te betrekken. Mogelijk kan bij een herontwikkeling van Oos Kaar bijvoorbeeld een maatschappelijke ruimte of zaal behouden blijven. Daarnaast vraagt ze om de ontwikkeling van Oos Kaar, de kerk en de omliggende gebouwen integraal te bekijken, in plaats van ieder gebouw afzonderlijk.

Wethouder Geilen geeft aan dat de gemeente commerciële partijen inderdaad bij de gesprekken kan betrekken. Een ontwikkelaar zou bijvoorbeeld kunnen worden gevraagd of het mogelijk is om binnen een woningbouwplan ook een maatschappelijke ruimte te behouden of te realiseren. Hij benadrukt echter dat ook zo'n oplossing geld kost en dat de exploitatie van een gemeenschapshuis financieel een belangrijk vraagstuk blijft. Volgens de wethouder is er vanuit gemeentelijk perspectief geen sprake van één integraal project, Oos Kaar is particulier bezit en er ligt alleen een eerder conceptverzoek voor woningbouw. Voor de kerk is nog geen concreet plan, omdat deze nog niet aan de eredienst is onttrokken. Wel wil het college vanuit ruimtelijk perspectief bekijken of ontwikkelingen in het gebied met elkaar kunnen worden verbonden. De oplossing wordt volgens het college echter niet gezocht in gemeentelijke aankoop van Oos Kaar of het realiseren van een nieuw gemeenschapshuis in de kerk.

De heer Hoedemakers (CDA) vindt dat de discussie niet moet blijven steken in de vraag wat de raad in het verleden heeft besloten. Hij pleit voor een heroverweging van het accommodatiebeleid en vooral voor een integrale benadering. De toekomst van de basisschool, de gymzaal, Oos Kaar, de kerk en andere maatschappelijke voorzieningen in Overhoven moet volgens hem in samenhang worden bekeken. Hij ziet bijvoorbeeld mogelijkheden om een kerkelijk gebouw multifunctioneel te gebruiken voor verenigingen en bewegingsonderwijs. Volgens hem moet de gemeente onderzoeken hoe verschillende functies slim kunnen worden gecombineerd.

De heer Smeijsters (PIT) herhaalt zijn vraag naar het gemeentebrede onderzoek naar ontmoetingsplekken en maatschappelijk vastgoed. Dat onderzoek had volgens hem al afgerond moeten zijn en hij vraagt het college om er meer vaart achter te zetten en een concrete planning te geven.

Wethouder Geilen legt opnieuw uit dat het accommodatiebeleid nog steeds het geldende kader is en dat de raad dit recentelijk bij de Omgevingsvisie heeft bekrachtigd. Oos Kaar valt daar niet onder, omdat de raad eerder heeft bepaald dat het geen onderdeel is van de gemeentelijke accommodatie-infrastructuur. Wel is in het coalitieakkoord afgesproken om breder te kijken naar maatschappelijke activiteiten en ontmoetingsfuncties. Het lopende onderzoek richt zich onder meer op de onderhoudstoestand en verduurzaming van accommodaties en is vertraagd doordat benodigde gegevens later beschikbaar kwamen. De wethouder wil daarom geen concrete termijn noemen.

Het college wil wel met de betrokken verenigingen in gesprek gaan om te bepalen welke activiteiten uit Oos Kaar moeten worden opgevangen en welke mogelijkheden daarvoor bestaan. Ook wordt gekeken naar de relatie met het strategisch huisvestingsplan van de scholen en naar mogelijke combinaties met bijvoorbeeld een gymzaal. De wethouder ziet echter geen aanleiding om nu al uitgewerkte scenario's voor een integrale gebiedsontwikkeling op te stellen. Volgens hem is eerst meer duidelijkheid nodig over de concrete behoeften en mogelijkheden.

De heer Hoedemakers (CDA) benadrukt dat de gemeente de gebruikers en activiteiten van Oos Kaar goed in beeld moet brengen en daarnaast samen met het kerkbestuur moet kijken naar de mogelijkheden voor de toekomst van het vastgoed. Hij vindt dat de gemeente hierin een actieve en regisserende rol kan spelen.

Wethouder Geilen geeft aan dat de gemeente binnen de Omgevingsvisie en het volkshuisvestingsbeleid ruimte biedt voor herbestemming van vrijkomend maatschappelijk vastgoed, bijvoorbeeld naar woningen. Volgens hem betekent dit echter niet dat de gemeente voor iedere wijk een eigen ontwikkelvisie moet maken of de rol van de markt moet overnemen. Het kerkbestuur is zelf verantwoordelijk voor de verkoop en ontwikkeling van het vastgoed. De gemeente kan wel de ruimtelijke kaders bepalen waarbinnen ontwikkelingen mogelijk zijn.

Mevrouw Knops-Verjans (gob) stelt dat de kern van het voorstel is om de gesprekken met de gebruikers van Oos Kaar op gang te brengen. Ze wijst erop dat er verschillende mogelijke locaties en oplossingen zijn en benadrukt dat de indieners niet vragen om aankoop van Oos Kaar door de gemeente. Daarnaast vraagt ze aandacht voor de status van het verenigingsloket en de mogelijke overkoepelende stichting. Ook benadrukt ze het belang van ontmoetingsplekken in het kader van eenzaamheid. Volgens haar heeft de gemeenteraad hierin een verantwoordelijkheid en moeten verenigingen voldoende mogelijkheden houden om activiteiten te organiseren.

Wethouder Geilen onderschrijft het belang van het bestrijden van eenzaamheid, maar benadrukt dat daarvoor niet automatisch grote gebouwen nodig zijn. Volgens hem verschuift de behoefte steeds meer naar kleinschalige, laagdrempelige ontmoetingsplekken, zoals wijksteunpunten. Voor grotere activiteiten van verenigingen kan incidenteel een grote zaal nodig zijn, maar het is volgens hem financieel niet verantwoord om daarvoor het hele jaar een grote accommodatie in stand te houden. De beschikbare middelen moeten daarom zo efficiënt mogelijk worden ingezet.

Over het verenigingsloket en een mogelijke overkoepelende stichting meldt de wethouder dat daar op dit moment geen concrete voortgang over is. Hij beschouwt dit bovendien als een onderwerp dat grotendeels buiten de huidige bespreking over Oos Kaar valt.

De voorzitter concludeert dat het voorstel voldoende is besproken. Het college gaat inventariseren wat nodig is om de wijkgebonden activiteiten die momenteel in Oos Kaar plaatsvinden voort te zetten en gaat hierover in overleg met de betrokken verenigingen. De raad wordt over de voortgang geïnformeerd.

De voorzitter bedankt de aanwezigen en sluit de vergadering.